

НАРОДНЕ ЗДОРОВ'Я

Часопис засновано у січні 1912 року і відроджено у січні 1990 року

6 січня 2011 року

№ 1 (262) СІЧЕНЬ 2011 року

З Новим роком та Різдвом Христовим!

Дорогі колеги-медики! Щиро вітаємо Вас, а також Ваші родини, з Новим, 2011 роком та Різдвом Христовим!

Нехай Новий рік увійде у Ваші домівки з радістю і щастям, подарує тепло і затишок, душевний спокій і життєву наснагу! Здоров'я Вам і благополуччя, миру і злагоди, нових здобутків у Вашій благородній праці на ниві зцілення людей!

Начальник Головного
управління охорони здоров'я
Львівської ОДА
Сергій ФЕДОРЕНКО

Ректор ЛНМУ
імені Данила Галицького,
академік АНВО України
Борис ЗІМЕНКОВСЬКИЙ

Голова
УЛТ у Львові,
доцент
Андрій БАЗИЛЕВИЧ

● Медицина ХХІ століття

СУЧАСНИЙ МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР ПІД ОПІКОЮ СВЯТОЇ ПАРАСКЕВИ

Наприкінці минулого року у Львові відбулось урочисте відкриття нової медичної установи європейського зразка – науково-медичного центру Святої Параскеви. Тут зібрано діагностичне обладнання найвищого світового рівня, що дозволяє проводити комплексну і точну діагностику різноманітних захворювань. Не випадково цей центр, покликаний дбати про здоров'я людей, отримав покровительство Святої Параскеви – мучениці, яку вважають захисницею та цілительською людию від найважчих душевних і тілесних недуг.

(Про цю подію чит. на с. 4-5)

На фото: новий науково-медичний центр знаходиться у Львові, на вулиці Заводській, 7.

У цьому номері читайте:

2 – "Народне здоров'я" на віковому рубежі

2-3 – Антибіотикотерапія: за і проти

6 – Рр: випиши рецепт!

6 – У Львові створено "Гільдію приватних діагностичних лабораторій"

8 – "Зірка", перевірена часом

"НАРОДНЕ ЗДОРОВ'Я" НА ВІКОВОМУ РУБЕЖІ • Редакційна колонка

Завершується 2010 рік – рік столітнього ювілею УЛТ у Львові. У цьому році виповнилося 20 років з часу відродження часопису "Народне здоров'я", побачило світ його 250-те число.

Цього року на майже 100 сторінках нашого щомісячника можна було прочитати низку цікавих матеріалів, як редакційних, так і наших дописувачів – лікарів зі Львова та Львівщини, Івано-Франківщини, Тернопілля, а також із-за кордону – США, Італії. Читачі "НЗ" мали можливість познайомитися зі статтями 5 професорів та 10 доцентів ЛНМУ імені Данила Галицького. Тішить те, що авторами окремих матеріалів є студенти-медики та лікарі-інтерни. Неможливо перелічити поіменно всіх наших дописувачів, але варто відзначити найактивніших із них – професорів **Ярослава Ганіткевича** та **Олександра Кічеру**, д-ра **Аретія Кравця** та д-ра **Любов Ней-Гоцко**, д-ра **Ігоря Витвицького** зі Сколе та д-ра **Романа Поцюрка** з Борислава, доцентів **Олега Куца** та **Ірину Чубучну**, щирого прихильника "НЗ" д-ра **Павла Пундія** та д-ра **Марію Фішер-Слиж** із США, лікаря-інтерна **Олену Молчанову** та автора багатьох опублікованих світлин **Маркіяна Гриновця**.

У цьому ювілейному для УЛТ і нашого часопису році, як і раніше, ми відчували повсякчасну увагу керівництва ЛНМУ імені Данила Галицького – передусім ректора, академіка **Бориса Зіменковського** та керівника відділу гуманітарної

освіти і виховання, проректора з науково-педагогічної роботи, академіка **Анатолія Магльованого**.

Протягом 2010 року продовжував зростати наклад "НЗ", а це означає, що це видання є цікавим для української медичної громади. Згідно з відомостями "Укрпошти" щодо передплати, газета є запотребованою практично в усіх регіонах України. Сподіваємось, що і у Львові та на Львівщині число наших читачів буде зростати.

Напередодні вікового ювілею УЛТ на сторінках газети широко висвітлювалась історія товариства, публікувались статті про його діячів у різні періоди існування УЛТ як в Україні, так і за кордоном. Ці публікації знайшли добрий відгук у читачів, зацікавили їх передусім своєю ексклюзивністю, у них розкривались дотепер невідомі сторінки нашої історії.

Такі матеріали не можна було знайти в інших ЗМІ. Надалі передбачається більш широке ознайомлення наших читачів-медиків із новими лікувальними технологіями, новинками фармації та медичної літератури.

Українські лікарі! Закликаємо вас до творчої співпраці з "Народним здоров'ям" – газетою, яка пише для вас і про вас! Чекаємо від вас дописів про ваші творчі здобутки, про ваші проблеми. До зустрічі на сторінках "НЗ" у Новому, 2011 році!

Зеновій МАСНИЙ,
головний редактор "НЗ".

• На допомогу практичному лікарю

Медичне сьогодення є складним, навіть лікарю-практику з великим досвідом роботи доводиться добряче "поламати голову" над вибором препарату для лікування хворого та, головне, над прогнозом його ефективності. В силу багатьох причин для більшості населення України характерні імунodefіцит, ослаблені метаболічні процеси

та патологія видільних органів. Не завжди очікуваний ефект дає насамперед застосування антибіотиків – одних із найпоширеніших лікувальних засобів. У період епідемії грипу та його можливих ускладнень особливо актуальними є питання визначення груп антибіотиків, доречних при лікуванні інфекцій дихальних шляхів та ЛОР-органів.

Саме цим проблемам була присвячена науково-практична конференція "Університети практичного лікаря. Негоспітальні інфекції дихальних шляхів та ЛОР-органів", організована Львівським національним медичним університетом імені Данила Галицького (ЛНМУ), Харківською медичною академією післядипломної освіти (ХМАПО) та Українським лікарським товариством у Львові, проведена **15 грудня 2010 року**. Нахненниками конференції були президент Української асоціації за доцільне використання антибіотиків, завідувач кафедри терапії ХМАПО, професор **Ігор Геннадійович Березняков** і голова УЛТ у Львові, доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №1 ЛНМУ **Андрій Ярославович Базилевич**. Делегація ХМАПО включала також завідувача кафедри пульмонології та фтизіатрії, доцента **П.І. Потейка**, завідувача центральної науково-дослідної лабораторії **С.Б. Павлова**, д-ра **М.М. Лебединську**, які також виступили із доповідями.

Завдання конференції передусім полягало у навчанні лікарів – пульмонологів, фтизіатрів, педіатрів, терапевтів та сімейних лікарів сучасним підходам до вибору групи антибіотиків та проведенню ступеневої терапії. Найбільшою інновацією конференції була чітка структуризація програми. Левову част-

**"ЛІКУЙМО ВІДРАЗУ
ПРАВИЛЬНО..."**
АНТИБІОТИКОТЕРАПІЯ: ЗА І ПРОТИ

ку інформації подав проф. І.Г. Березняков, який виголосив шість коротких доповідей та як підсумок подав "Стисле повторення головних положень проекту". Це відповідало головній ідеї об'єднання знань, досвіду і терапевтичних стратегій ряду доповідачів, з яких у надзвичайно вмілій і тактовній спосіб професор

І.Г.Березняков "виткав" єдину канву. Слухачі отримали досить струнку систему знань з даного питання. Головне враження від прослуханих доповідей – це глибокі знання виступаючих, їх великий клінічний досвід, вміння відстояти свої позиції та невимушеність імпровізації в дискусії. Важко повірити, що це була перша спроба виступу у власне такому колективі доповідачів – настільки злагодженим і взаємодоповнюючим був зміст викладеного.

У своїй першій доповіді "Збудники негоспітальних інфекцій дихальних шляхів і ЛОР-органів та їх чутливість до антибіотиків" професор **І.Г. Березняков** відзначив, що ми завжди прагнемо поставити хворому етіологічний діагноз. Доповідач подав перелік основних груп мікроорганізмів, які спричиняють згадані захворювання: типові збудники *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*, *Moraxella catarrhalis*; "атипові" мікроорганізми *Mycoplasma pneumoniae*, *Chlamydomphila*

pneumoniae, Legionella pneumophila; порівняно рідкісні бактерії – інші стрептококи (відмінні від пневмококів), Staphylococcus spp., Pseudomonas aeruginosa, представники родини Enterobacteriaceae (Escherichia coli, Klebsiella pneumoniae, Proteus mirabilis та ін.), віруси. Антибіотики діють на всі мікроорганізми – "винні" чи "невинні" у розвитку хвороби. Тому мікроорганізми виробили свої механізми захисту від антибіотиків (зокрема, активне "викидання" антибіотика з клітини або залучення до його інактивації ферментів транспептидаз та карбоксипептидаз, яких немає в клітинах ссавців).

Поняття резистентності збудника до якогось антибіотика ще не означає, що він буде клінічно неефективним. Наприклад, якщо рівень стійкості пневмококів до пеніциліну не перевищує 20-30%, останній ще буде працювати при пневмококових інфекціях. Пацієнт приймає препарат, рівень антибіотика наростає, а потім спадає. Крім цього, бактерії атакуються факторами неспецифічного імунітету. Тому не зовсім ясно, що допомогло в результаті, навіть при антибіотикорезистентності. В основному, ми завжди застосовуємо три групи антибіотиків – β -лактами, макроліди та фторхінолони. За винятком декількох випадків, мікробіологічні дослідження при негоспітальних інфекціях зайві. К.б.н. **С.Б. Павлов** підкреслив, що основною догмою лабораторної діагностики є те, що не існує лабораторних методів діагностики хвороби – ми можемо визначити зовнішні та внутрішні характеристики мікробного об'єкту, його взаємодію з організмом людини, але в кожного індивідууму перебіг цього процесу буде інакшим. Тому найпотрібнішими є лабораторні функціональні, а не кількісні тести.

Далі професор **І.Г. Березняков** розповів про діагностику та лікування тонзилофарингітів та нові технології розумного застосування антибіотиків. Він підкреслив, що гостра респіраторна вірусна інфекція (т. зв. застуда) з ринітом до 10 днів не вимагає лікування антибіотиками. Щодо тонзилофарингіту, то для оцінки важкості процесу використовують критерії Центора: якщо вони позитивні (тобто з великою вірогідністю підтверджують бактерійний генез), потрібно призначати антибіотики. У лікуванні тонзилофарингіту є три стратегії – лікування без антибіотиків, відтерміноване призначення антибіотиків та пацієнт-специфічна ротація антибіотиків. Остання полягає у ретельному зборі анамнезу у пацієнта: якщо протягом останніх 3-х місяців пацієнт вже приймав антибіотики з приводу лікування якогось іншого захворювання (наприклад, циститу), потрібно замінити групу антибіотиків. Обговорювалося також питання тривалості лікування тонзилофарингітів цефалоспоринами.

Професор з ЛНМУ **М.Б. Крук** торкнувся питання діагностики та лікування гострих риносинуситів, патогенезу їх розвитку, який "запускається" вірусною інфекцією, а в середньому через два дні приєднується бактерійна інфекція. Доповідач порадив блокувати розмноження вірусу препаратами інтерферону, а потім застосовувати антибіотики.

Наступною була доповідь професора **І.Г. Березнякова** "Гострий бронхіт: чи потрібні антибіотики?". Найчастіше гострий бронхіт зустрічається у дітей віком 0-4 роки та в осіб понад 65 років. Оскільки етіологія не тільки інфекційна, а часто неінфекційна (наприклад, тривала інгаляція алергенами або паління), то безоглядне застосування антибіотиків може бути нерозумним. Рекомендовано їх застосовувати при підтвердженні бактерійного генезу, який при цій хворобі часто є асоційованим з "нетиповими бактеріями". Також доповідач розвіяв міф про нібито більшу користь від застосування антибіотиків у тих, хто палить тютюн, як бездоказовий.

Треба відзначити, що змішані хронічні інфекції, спричинені вірусами та "нетиповими бактеріями", були згадані у

виступах професорів **М.Б. Крука, І.Г. Березнякова**, доцентів **П.І. Потейка, А.А. Невзгоди**. Велику увагу в дискусії також їм приділив професор **І.Г. Ільницький**. Доповідачі, а особливо професор **І.Г. Березняков**, торкнулися внутрішньоклітинного способу розмноження цих бактерій, хоча і було сказано, що, наприклад, мікоплазми більше асоційовані з мембранами інфікованих клітин. Їх роль у патогенезі захворювань дихальних шляхів та ЛОР-органів ще потрібно вивчати і доводити.

Головний пульмонолог м. Львова д-р **О.І. Кулітка** у своїй доповіді "Загострення ХОЗЛ: алгоритм лікування" підкреслила, що паління тютюну у 90% випадків є основною причиною розвитку хронічних обструктивних захворювань легень. Дим-подразник провокує структурні зміни слизової бронхів, запальну відповідь, колонізацію бактерій і бактерійне загострення ХОЗЛ. У цьому випадку антибіотикотерапія є адекватною.

У своїх наступних доповідях професор **І.Г. Березняков** обговорив проблеми вибору методу та тривалості лікування негоспітальних пневмоній, при яких найчастіше застосовують амоксициліни та макроліди. Доповідач підкреслив, що макроліди володіють ще і протизапальною та імуні-модулюючою дією. Вони особливо показані в комбінації з β -лактамами хворим з важкими пневмоніями з бактеріємією, сепсисом, септичним шоком. Також професор розповів про цікавий світовий досвід лікування макролідами дифузного панбронхіоліту та муковісцидозу.

Остання доповідь професора **І.Г. Березнякова** була присвячена сучасним уявленням про ступеневу терапію антибіотиками (переведення хворого з парентерального на пероральне введення медикаменту). Для цього існує два основних підходи: досягнення стабілізації клінічного стану пацієнта або вольове переведення через 2-4 доби після початку парентерального введення, незалежно від досягнутого ефекту. Також було вказано на потребу призначення таким хворим пробіотиків для профілактики антибіотикоасоційованих діарей.

Тема антибіотикоасоційованої діареї була ґрунтовно розвинута у доповіді доцентів кафедри педіатрії та неонатології ЛНМУ **Л.П. Сакалош** і **Т.З. Марченко**. Вони підкреслили, що вплив макролідів на виникнення діареї реалізується не тільки порушенням слизового шару кишківника та посиленням росту умовно-патогенних та патогенних мікроорганізмів, але і безпосередньо дією на гладком'язеву тканину кишківника.

Після стислого повторення професором **І.Г. Березняковим** основних положень попередніх виступів розгорнулася дискусія. У ній взяли участь доценти ЛНМУ **І.С. Садовий, Т.З. Марченко, А.М. Гаврилюк**, головний дитячий пульмонолог ГУОЗ ЛЮДА д-р **О.В. Лига**. Порушувалися питання діагностики пневмоній, особливо у дітей, а також необхідності врахування стану природженого імунітету в прогнозі інфекційних захворювань легень і ЛОР-органів. Підсумок у дискусії підвів професор **І.Г. Ільницький**, який окреслив теми і напрямки подальшої співпраці у такому актуальному освітньому проекті та подякував учасникам за зміст і форму викладу інформації.

На жаль, обмежений формат газетної статті не дозволяє детальніше розповісти про дискусії між науковцями Львова та Харкова, про зміст запитань від практичних лікарів у залі. Конференція вдалася, зачепила "за живе", примусила думати, обстоювати свою точку зору. Сподіваємося, що плани, накреслені при її завершенні, збудуться, і "Університети практичного лікаря" стануть традиційними. Бо, як сказав професор **І.Г. Ільницький**: "Багато наших проблем випливають з того, що ми замало спілкуємося...".

Анна ГАВРИЛЮК,
доцент кафедри клінічної імунології та алергології
ЛНМУ імені Данила Галицького.

Про такий медичний заклад донедавна львів'яни могли лише мріяти. У науково-медичному центрі Святої Параскеви представлено найсучасніше радіологічне обладнання від компаній Toshiba (Японія) та Hologic (США) – світових лідерів у галузі медичної техніки. Тут працює перший в Україні 128-зрізовий комп'ютерний томограф експертного рівня Toshiba Aquilion CX, який забезпечує найвищу якість зображення тканин при мінімальній дозі опромінення. Абсолютною новинкою для України став 1,5 Тесловий магнітно-резонансний томограф останнього покоління Toshiba Vantage ZGV Atlas, завдяки якому можна швидко отримувати діагностичну інформацію з високою деталізацією. Спеціальна програма дослідження дифузії тканин усього тіла дозволяє оперативно й з надвисокою достовірністю виявляти пухлини будь-якого розміру в будь-якій частині організму. Мамографічні дослідження проводяться на найсучаснішому апараті Hologic M-IV. Крім того, у центрі встановлено два УЗ-сканери експертного класу компанії Toshiba, комплектація яких передбачає виконання абсолютно всіх видів ультразвукових досліджень.

За словами доктора медичних наук, президента Української асоціації рентгенологів та фахівців КТ і МРТ **Володимира Рогожина**, подібне обладнання сьогодні можна побачити в кращих світових клініках та науково-дослідних центрах при найбільших європейських університетах. Комплекс апаратів, встановлений у медичному центрі Святої Параскеви, відкриває новий рівень неінвазивної діагностики.

Окрім унікального радіологічного центру, у новому медичному закладі діє власна лабораторія, де виконується повний спектр досліджень, ендоскопічний центр з малоінвазивною хірургією, дитяча поліклініка зі службою виїзду за викликом, доросла поліклініка з широким спектром послуг, денний стаціонар, фізіотерапевтичний відділ, соляна кімната із солотвинської солі для лікування хворих на астму та алергічні захворювання.

Важливою складовою роботи науково-медичного центру Святої Параскеви

З вікон світлого та просторого вестибюлю сучасної чотириповерхової споруди медичного центру видно храм Святої Параскеви. Саме її покровительство отримав цей новий медичний заклад, в якому і матеріальна база, і професійний рівень персоналу відповідають найвищим європейським стандартам.

Називати лікувальні заклади на честь святих – давня традиція, яка і сьогодні поширена у світі. Свята Параскева - П'ятниця – християнська великомучениця III сторіччя, яка за свою віру зазнала жорстоких мук та була страчена. Тому назва медичного центру на честь Святої Параскеви – цілительки людей від найтяжчих душевних і тілесних недуг – не випадкова.

СУЧАСНИЙ МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР ПІД ОПІКОЮ СВЯТОЇ ПАРАСКЕВИ

буде навчання та підвищення кваліфікації лікарів. Центр стане базою підготовки лікарів Західного регіону за спеціальностями "Радіологія – діагностика", "Ендоскопія", "Лабораторна діагностика".

"Укладено угоду про співпрацю між центром та кафедрою променевої діагностики факультету післядипломної освіти ЛНМУ імені Данила Галицького, – повідомив завідувач цієї кафедри, професор **Юрій Іванів**. – Представлене тут обладнання – це свідчення значного поступу медичної радіології, що відкриває нові можливості для якісної діагностики та лікування пацієнтів. Поглибленню цієї співпраці має сприяти і Друга Європейська школа радіології, яка пройде з 24 по 28 січня 2011 року на базі центру Святої Параскеви під керівництвом видатного австрійського радіолога, професора Райнера Рієнмюллера та за участю нашої кафедри".

У науково-медичному центрі працюють фахівці, для яких медицина – це покликання та відповідальність. Професійний рівень кандидатів визначається шляхом тестування, співбесід, збирання рекомендацій від медичних експертів та

пацієнтів. Не менш важлива увага при працевлаштуванні медичного персоналу надається і визначенню його моральних якостей, здатності до навчання та самовдосконалення.

На урочистому відкритті медичного центру Святої Параскеви, що відбулося 15 грудня 2010 року, були присутні гості з України, Австрії, Польщі.

"Сьогодні ми відкриваємо сучасний медичний центр з новою філософією надання послуг, – сказав голова ради директорів **Іван Волошко**. – Наше основне завдання – дати простим українцям доступ до європейської, першокласної медицини, а лікарям – до реалізації своїх професійних можливостей та навчання. Розпочинаючи цей проект, ми прагнули поєднати в одній установі найсучасніші медичні технології, висококваліфікованих фахівців для надання медичної допомоги експертного рівня та європейський бездоганний сервіс".

Теплі побажання колективу нової медичної установи склав міський голова Львова **Андрій Садовий**. "Своєю центру ви дали дуже сильну назву –

Мамографічні дослідження в центрі проводять на найсучаснішому апараті американської компанії Hologic – світового експерта в галузі мамографії. Апарат Hologic M-IV – це перший в Україні мамограф із цифровою біопсійною приставкою, що дозволяє брати зразки тканин для того, щоб поставити правильний і точний діагноз

Урочисте відкриття медичного центру Святої Параскеви

З нагоди відкриття у виконанні хорової капели "Дударик" прозвучала чудова композиція "Кант до Святої Параскеви". А завершилась урочистість багатоголосим "Многая літа!" у виконанні хору та всіх присутніх.

Святої Параскеви, – сказав він. – Якщо ми будемо мати здорових львів'ян, здорових українців, то у нас буде здорова нація, здорова держава. Цей центр, який пропонує якісний медичний сервіс, славить не лише наше місто, а і всю Західну Україну. Це дуже потужна інвестиція у такий непростий фінансовий рік". Від міської громади Андрій Садовий подарував керівництву центру срібну монету, випущену до річниці вступу Львова в ЮНЕСКО і на якій викарбувані символ міста та його основні храми.

"Найбільшою цінністю є здоров'я людини, – відзначила заступник голови Львівської облдержадміністрації **Ліляна Гримська**. – Якщо врятовано одне життя, то можна сказати, що врятовано цілий світ". Вона щиро привітала засновників та керівництво центру, висловивши їм підтримку з боку ЛОДА, а також побажала всьому колективу нової установи злагоди і процвітання.

Про унікальність апаратури та переваги центру розповів головний менеджер по Центральній Європі офісу Toshiba Medical Systemes **Генріх Субішевський**.

Почесний професор університетської клініки м. Грац (Австрія) **Райнер Рієнмюллер** поінформував присутніх про міжнародну співпрацю науково-медичного центру Святої Параскеви, який слугуватиме базою для навчання та підвищення кваліфікації лікарів, зокрема, радіологів.

Того ж дня у приміщенні центру відбулася прес-конференція для журналістів, на якій представники ЗМІ з цілої України мали можливість познайомитися з роботою установи, поспілкуватися з її керівництвом.

Голова ради директорів **Іван Волошко** розповів, що до здійснення своєї мети ініціатори та засновники проекту йшли три роки. "Для інвесторів цей проект набув особливого значення, – зауважив він. – Ми хотіли залишити по собі хорошу справу і вірили, що ця справа буде приносити багатьом людям велику користь".

Генеральний директор **Тетяна Міхнова** розповіла про філософію нової медичної установи, її мету та унікальність. "Ми прагнемо до того, щоб створити нову культуру приватної медичної практики, – сказала вона під час своєї змістовної багатовекторної презентації. – Для нас дуже важливим є не лише наявність найсучаснішої апаратури, але і високі моральні якості персоналу. Комплексність і професійність надання медичних послуг, безпека та зручність для пацієнтів – ці критерії для нас є першорядними. Крім того, обстеження має бути до-

Соляна кімната для лікування хворих на астму та алергічні захворювання

ступним для широких верств населення – це для нас також є важливим. Ми будемо надавати певну квоту на безкоштовне обстеження міським і обласним відділам охорони здоров'я, щоб вони скеровували до нас пацієнтів з найскладнішими медичними проблемами".

З різними аспектами роботи нового медичного центру журналістів познайомили також виконавчий директор **Дмитро Левченко**, професор **Райнер Рієнмюллер**, президент Української асоціації рентгенологів та фахівців КТ і МРТ **Володимир Рогожин**. Було відзначено, що обладнання такого рівня сьогодні використовується в авторитетних європейських клініках, а завдяки створенню національної мережі телемедицини до встановлення діагнозу зможуть бути залучені провідні вітчизняні та зарубіжні фахівці.

Для журналістів було організовано екскурсію по центру, під час якої вони мали змогу детально ознайомитися з роботою його відділень, кабінетів, лабораторії, а також із представленою тут унікальною апаратурою.

Появу цього потужного медичного закладу можна лише вітати. Втілено в життя мету інвесторів – створити у Львові такий діагностичний комплекс, який би не поступався європейським центрам ні за обладнанням, ні за якістю надання послуг. Адже вкладення у здоров'я людей – найкраща і найцінніша інвестиція.

Алла СИНІЦЯ.

Відбудеться поїздка в межах Програми перебування у Франції українських фахівців у сфері охорони здоров'я та фармацевтиці 5-14 квітня 2011 року

Програма поїздки передбачає відвідання Кракова, Будапешта (оглядова екскурсія), Відня (оглядова екскурсія, культурна програма), Парижа (медична та культурна програми, факультативи до королівських замків Версалью та Фонтенбло), Брюсселя (оглядова екскурсія, культурна програма), Амстердама (оглядова екскурсія, культурна програма).

Головний партнер в Україні – Українське лікарське товариство у Львові (вул. Кармелюка, 3).

Інтернет-адреса: www.ult.lviv.ua;

телефони: (032) 2769798, (050) 7113798, (067) 7376024;

e-mail: uprava@ult.lviv.ua.

Бажаючих просимо оголошуватися до 30 січня 2011 року!

Вітаємо з ювілеєм! ● Многая літа!

Українське лікарське товариство у Львові, кафедра клінічної імунології та алергології ЛНМУ імені Данила Галицького, редколегія часопису "Народне здоров'я", численні колеги, друзі та учні сердечно вітають заступника голови УЛТ у Львові, члена редколегії часопису "НЗ", доцента Анну Мирославівну ГАВРИЛЮК з ювілеєм!

Зичимо Вам, дорога пані Анно, квітучого здоров'я і невичерпної енергії, бадьорості та оптимізму, людської шани і тепла, радості та достатку! Хай реалізуються всі Ваші життєві та творчі плани, хай збудуться всі мрії та сподівання!

Бажаємо жити Вам довго й щасливо,
Щоб кожен Ваш день був подібний на диво!
Дорогу до хати забуде хай старість,
Хай будуть із Вами наснага і радість!

ЛІКАР, УЧЕНИЙ, ПЕДАГОГ

● З нагоди 65-річчя професора Т.Д. Заболотного

Вихованець львівської наукової школи стоматології, доктор медичних наук, академік УАН, Заслужений лікар України, професор Тарас Дмитрович Заболотний – завідувач кафедри терапевтичної стоматології факультету післядипломної освіти ЛНМУ імені Данила Галицького – посідає одне з чільних місць серед українських вчених-стоматологів, які працюють у царині розв'язання загальномедичних проблем стоматології.

Він народився у хліборобській родині на Тернопіллі 2 січня 1946 року. Тарасове дитинство випало на важкі повоєнні часи, а в одинадцять років він уже залишився без батька. Шлях до вищої медичної освіти відкрили йому допитливий розум і велика старанність у навчанні.

Після закінчення стоматологічного факультету Львівського державного медичного інституту з 1968 р. Тарас Дмитрович працював лікарем-стоматологом у Нестерівській районній лікарні, у 1969-1971 рр. – військовим стоматологом на Закарпатті. Після завершення військової служби він розпочав навчання у клінічній ординатурі на кафедрі терапевтичної стоматології Львівського державного медичного інституту. Його вчителями були патріарх Львівської стоматології, професор Любомира Луцик та один із провідних українських вчених-стоматологів, професор Георгій Чучмай. У становленні Т.Д. Заболотного як вченого, лікаря та педагога велику роль відіграли також академік М.Ф. Данилевський, професор Н.І. Смоляр.

У 1976 р. Тарас Дмитрович захистив кандидатську дисертацію. Від 1974 до 1983 рр. працював асистентом кафедри

терапевтичної стоматології ЛДМІ. За дорученням ректорату Т.Д. Заболотний у 1983 р. на базі 4-ї міської стоматологічної поліклініки організував кафедру терапевтичної стоматології факультету післядипломної освіти. Згодом був обраний завідувачем кафедри, йому було присвоєно звання доцента. У 1992 р. успішно захистив докторську дисертацію.

Професор Т.Д. Заболотний удосконалив і впровадив у клініку терапевтичної стоматології методи функціональної діагностики захворювань пародонта, розробив й апробував схеми комплексного лікування та профілактики захворювань пародонта при серцево-судинній патології. Ювіляр є автором понад 140 наукових праць, в т.ч. 8 монографій, 5 авторських свідоцтв на винаходи.

Кафедра, яку понад чверть століття очолює професор Т.Д. Заболотний, є однією з кращих в Україні кафедр стоматологічного профілю в системі післядипломної освіти. Лікарі-стоматологи оволодівають тут найсучаснішими знаннями з різних аспектів терапевтичної стоматології та новітніми практичними навиками лікування складної стоматологічної патології. Під керівництвом професора Т.Д. Заболотного захищено 12 кандидатських дисертацій.

У 1996 р. ювіляра обрано дійсним членом Української академії наук. Він є членом спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій при Львівському та

Івано-Франківському медичних університетах, редколегії журналу "Новини стоматології", президентом-електом Асоціації стоматологів Львівщини. Як член української делегації на конгресі Всесвітньої асоціації стоматологів (Барселона, 1999 р.), сприяв прийняттю України до цієї Асоціації.

Педагогічну і наукову діяльність ювіляра оцінено урядовими нагородами та численними подяками ректорату ЛНМУ імені Данила Галицького. У 2010 р. за значний внесок у розвиток охорони здоров'я та видатну наукову діяльність Тарас Дмитрович отримав звання Заслуженого лікаря України і Почесного професора ЛНМУ ім. Данила Галицького. Наукові досягнення останніх років відображені в спільній з проф. А.В.Борисенком та співавторами обширній монографії "Генералізований пародонтит".

Своє 65-річчя професор Т.Д. Заболотний зустрічає у розквіті творчих сил, сповнений нових задумів, оточений широкою повагою колег, друзів, учнів та співробітників, численної кількості вдячних пацієнтів. З нагоди ювілею бажаємо шанованому Тарасу Дмитровичу міцного здоров'я, творчої наснаги, успіхів на професійній і педагогічній ниві, у вихованні гідного поповнення львівської стоматологічної школи.

Колектив кафедри терапевтичної стоматології ФПДО ЛНМУ.

Серед багатьох реформістських заходів у вітчизняній охороні здоров'я (на жаль, як засвідчує досвід, не завжди вдалих) не можна не відзначити нововведення Міністерства охорони здоров'я України щодо обов'язкового виписування рецептів та відпуску певних лікарських засобів лише згідно з виписаними рецептами. Хоча назвати це нововведенням можна лише відносно: такий порядок існував у радянській системі охорони здоров'я, та і в цілому світі значна кількість ліків (у багатьох країнах – до 80 відсотків) відпускаються лише за рецептами лікарів.

Інтенсивне та не виправдане витіснення рецептури із фармації відбулось у нас паралельно із зростанням комерціалізації фармації. Внаслідок цього населення поголовно перейшло на самолікування. Ліки "від голови", "від тиску", "від живота" і т. п. пересічний українець почав приймати на свій власний розсуд, за порадою знайомих або фармацевта, провізора. Популярною навіть стала реклама, що закликає "кожного мати свого фармацевта"! Все це, поряд із низкою існуючих інших проблем вітчизняної охорони здоров'я, внесло і свою суттєву лепту в падіння рівня здоров'я нашого населення.

Таким чином, впровадження в дію нормативних документів щодо рецептури є на часі. Однак, серед населення, ЗМІ зустрічаємо непоодинокі негативні відгуки щодо цих

● **Трибуна «НЗ»**

Рр: ВИПИШИ РЕЦЕПТ!

змін у фармації. Якщо ще можна хоча б трохи зрозуміти пересічних відвідувачів аптек (це ж треба йти до лікаря!), то аж ніяк не можна погодитись із невдоволенням цим нововведенням з боку лікарів. Невже медики не розуміють, що обов'язкове виписування рецептів стане, без сумніву, значним стимулом до підвищення їх кваліфікації, а отже, і якості лікувальної роботи?! До того ж, це стимулюватиме лікарів до вивчення новинок фармації, вони братимуть на себе підвищену відповідальність за ефективність та якість лікування кожного пацієнта. Лікарі згадають, що, здобуваючи медичну освіту, вони вивчали латинську мову, фармакологію, згадають про те, що лікування кожного хворого повинно бути абсолютно індивідуальним. Можливо, в аптеках почнуть продавати не лише готові лікарські форми, а й знову відродяться рецептурні відділи, де готуватимуть ліки за індивідуальними прописами.

Впорядкування продажу ліків можна лише вітати, розцінюючи його як один із важливих конкретних кроків на шляху просування нашої охорони здоров'я до світових стандартів. Залишається сподіватися на те, що цей реформаторський крок буде успішно та повноцінно втілено в практику.

Зеновій МАСНИЙ.

Створено "Гільдію приватних діагностичних лабораторій"

Однією з визначальних ознак розвитку сучасної медицини є неухильне зростання ролі лабораторної діагностики та розширення спектру лабораторних методів дослідження не лише в діагностичному процесі, але і при профілактичних оглядах та при контролі ефективності лікування. В теперішній час ступінь розвитку лабораторної діагностики розглядається як провідний рейтинговий критерій якості медичної допомоги. При цьому результати лабораторних досліджень набувають дійсної вартості лише у випадку, якщо вони виконані за сучасними уніфікованими методиками з використанням якісних сучасних ліцензованих апаратури та реактивів і є достатньо інформативними.

Саме тому в роботі клініко-діагностичних лабораторій надзвичайно актуальною є координація та інтеграція їх діяльності. Усвідомивши важливість цього, три із провідних львівських

● **"НЗ" презентує**

клініко-діагностичних лабораторій – авторська лабораторія Люби Заграй, клініко-діагностичний лабораторний центр "Медіс" та Українська незалежна імунологічна лабораторія "Унілаб" задекларували створення "Гільдії приватних лабораторій міста Львова" ("Гільдія" – з нім. *gilde* – корпорація, об'єднання для досягнення певної мети). Про мету, яку бажали досягнути засновники "Гільдії", йдеться у підписаній ними Декларації "Гільдії приватних лабораторій м. Львова".

Залишається лише вітати ініціативу вказаних клініко-діагностичних лабораторій, оскільки кінцевим результатом утворення "Гільдії" стане суттєве покращання якості медичної допомоги населенню, а також побажати членам цього об'єднання подальших успіхів у вдосконаленні їх професійної майстерності.

Зеновій МАСНИЙ.

ДЕКЛАРАЦІЯ

"Гільдії приватних лабораторій м. Львова"

Клініко-діагностичні лабораторії, що ліцензовані Міністерством охорони здоров'я України і перебувають у приватній власності, декларують свою добровільну ініціативу, скеровану на координацію та інтеграцію своєї професійної та комерційної діяльності з метою:

1) покращання якості клінічних лабораторних досліджень, підвищення якості медичного обслуговування пацієнтів, що звертаються у приватні лабораторії м. Львова та області, а також скорочення мало інформативних та неякісних лабораторних послуг;

2) розвитку у регіоні чесної та відкритої конкуренції на ринку лабораторних послуг, уникнення некоректних та неколегіальних стосунків між клініко-діагностичними лабораторіями;

3) налагодження систематичного міжлабораторного контролю якості за участю всіх членів Гільдії;

4) проведення спільних освітніх та інформаційних заходів для лікарів практичної

охорони здоров'я (конференції, семінари);

5) обміну інформацією та аналізу складних діагностичних випадків і клінічних ситуацій;

6) узгодження цінової політики на ринку діагностичних послуг для захисту членів Гільдії від недобросовісної конкуренції;

7) проведення спільних гуманітарних акцій для медичних закладів та окремих фізичних осіб;

8) інтеграції та спеціалізації клінічних лабораторних досліджень відповідно до пріоритетних можливостей кожного з членів Гільдії;

9) обміну інформацією з кадрових питань для підвищення кваліфікації лабораторних працівників;

10) підвищення престижу клінічної лабораторної діагностики серед медичних працівників та пацієнтів м. Львова.

Вже традиційно зима приходить до нас "неочікувано", однак гострі респіраторні захворювання та грип завжди є очікуваними потенційними супутниками осінньо-зимового сезону. Отож, населення запасається широко розрекламованими лікарськими засобами, переважно, синтетичного походження. Але вони, на жаль, доволі часто мають небажану побічну дію, можуть бути протипоказаними для осіб із певною супутньою патологією, людей поважного віку, маленьких дітей. Водночас є доволі ефективні лікувальні засоби, виготовлені на основі природних інгредієнтів. Про такі препарати потрібно знати лікарям, їх доцільно якнайширше рекомендувати пацієнтам.

"ЗІРКА", ПЕРЕВІРЕНА ЧАСОМ ● Корисні поради

Методів нетрадиційної медицини є чимало, вони значною мірою відрізняються один від одного. Ми часто застосовуємо нетрадиційні методи лікування: під час застуди п'ємо чай із малиною чи медом, після довгих піших прогулянок робимо гарячі ванни з сіллю і гірчицею для ніг, при болю чи укусах комах втираємо бальзам "Зірка". Саме про останній перевірений засіб ми і поведемо сьогодні нашу розмову.

Переваги лікування бальзамом, на відміну від синтетичних лікарських препаратів, полягають у тому, що він не може зашкодити, у гіршому випадку – просто не дасть очікуваного результату. Водночас при правильному використанні бальзам "Зірка" може проявити хороший ефект як засіб ароматерапії. До складу бальзаму входять ефірні олії таких лікувальних рослин, як м'ята, евкаліпт, кориця, гвоздика і камфора. Аромати ефірних олій здавна використовували як одне із найсильніших засобів у боротьбі зі стресами. Ефірні олії мають концентровані лікувальні властивості, і тому їх застосовують у малих дозах.

В'єтнамський бальзам "Зірка" здавна користується великою популярністю: по-перше, він коштує не дорого; по-друге, завжди є в аптеках; по-третє, чудово зарекомендував себе як відмінний засіб від нежитю, болю голови. Запах ефірних олій бальзаму діє позитивно на психічний і фізичний стан людини. Ефірні олії легко проникають у шкіру і проявляють свою дію в поєднанні з жирами, які входять до складу клітин.

Евкаліпт має стимулюючий вплив на рецептори слизових оболонок, є проти-

запальним і антисептичним засобом. Завдяки олії евкаліпта бальзам "Зірка" стимулює чутливі нервові закінчення і є незамінним при болю голови та застуді, як засіб боротьби з комахами.

Олія м'яти – чудовий адаптоген, вона сприяє нормалізації функцій організму і підвищенню його стійкості до навколишнього середовища. При застуді та грипі, синуситі вона добре очищає дихальні шляхи. Олія м'яти володіє подвійним ефектом: у спеку – охолоджує, а в холод – зігріває, тому її використовують для нормалізації температури тіла. Вона має седативну, безпечну, антисептичну і загальнозміцнюючу дію.

Олія гвоздики володіє сильними антисептичними властивостями.

Олія кориці стимулює кровообіг, що особливо корисно при переохолодженні, застудах, захворюваннях суглобів і хребта. Вона має зігріваючий ефект, знімає м'язовий біль і тремтіння. Ця олія є одним із найсильніших антисептиків, які використовуються в ароматерапії.

Бальзам "Зірку" доцільно рекомендувати при застуді, нежитю, кашлі, грипі, запаленні носоглотки, при болю голови і запамороченні, морській хворобі, укусах комах. Бальзам має сильну ароматерапевтичну дію, заспокоює, знімає відчуття втоми, тонізує і полегшує роботу втомлених м'язів, наповнює їх легкістю, силою і заряджає енергією. І це не просто слова – ефективність бальзаму "Зірка" перевірена часом.

Матеріал підготовлено при сприянні компанії "Дансон Фарма".

Маланчин бал – 2011

Під егідою УЛТ у Львові 13 січня 2011 р. відбудеться традиційний лікарський бал – свято Маланки.

У програмі: колядки та щедривки, розважальні конкурси, благодійний аукціон.

Забава відбудеться в ресторані готелю «Супутник», (вул. Кн. Ольги, 116).

Початок о 21:00.

Заохочуємо приходити в українських національних костюмах!

За додатковою інформацією звертайтеся за тел.:

276-97-98 (Олесь Канчалаба), 067-672-17-62 (Юліана Гузь).

● Всерйоз і жартома

прийшов рік Кролика й Кота

До нас прийшов рік Кролика й Кота – Вони такі пухнасті, сніжно-білі! Хай проміне для вас цей рік життя В добрім здоров'ї, radoшах та мирі!

Хай в році Білого Кота й Кроля, Мов кролики, нам множитьесь добро, Й тікають, ніби миші від кота, Всі напасті, хвороби, всяке зло.

Хай кущими, як хвостик у кроля, Будуть всі негаразди в Новім році, Й фортуна, мов ласкаве кошеня, Сама іде до рук на кожнім кроці.

Всміхніться всім, хто для вас милим є, Й від них до вас ця усмішка вернеться. Всміхніться, бо вже Новий рік гряде, І він нехай вам також усміхнеться!

Тож піднімаючи свій тост за Новий рік, Всміхайтесь, друзі, приязно та щиро, Щоби увесь цей рік і цілий вік У вас усе було пухнастим й білим!

Зеновій МАСНИЙ.

Реєстраційне свідоцтво КВ № 529
Передплатний індекс 30053

- Редакція зберігає за собою право скорочення і редагування тексту
- Відповідальність за достеменність інформації несе автор або рекламодавець
- Публікації можуть містити думки, що не збігаються з позицією редакції

Замовлення 0111

Наклад 1200

Підписано до друку 04.01 2011 р.

Віддруковано у друкарні

ЛНМУ ім. Данила Галицького

НАРОДНЕ ЗДОРОВ'Я

Засновники і видавці:

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
(ректор – д.ф.н., проф., акад. АНВО України Борис Зіменковський)

Українське лікарське товариство у Львові
(голова – доц. Андрій Базилевич)

Редакція часописів "Alma Mater"
і "Народне здоров'я"

при відділі гуманітарної освіти і виховання
(керівник відділу – акад. АНВО України Анатолій Магльований)

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

доцент **Зеновій МАСНИЙ**
(головний редактор)

доцент **Анна ГАВРИЛЮК**

Відповідальний редактор –
Алла СИНІЦЯ

Адреса для кореспонденції:
79010 Львів, вул. Кармелюка, 3,
Управа УЛТ у Львові: тел. (032) 276-97-98
Тел./факс редакції: (032) 275-58-75
E mail: almater@ukr.net

Інтернет-адреса УЛТ: www.ult.lviv.ua
E mail: uprava@ult.lviv.ua